

Pappers

Publicació de la **Lliga dels drets dels pobles**

“CATALUNYA”, UNA ESCOLA DE XILE

El Ministeri d'Educació xilè autoritza el canvi de nom de l'escola “Luis Pasteur” de Peñablanca.

L'escola “Luis Pasteur” de Peñablanca (Xile) ha passat a dir-se “Escuela Básica CATALUNYA”, després que la directora del centre ho demanés al Ministeri d'Educació xilè. Aquesta petició es va fer en reconeixement al projecte que la Lliga dels Drets dels Pobles duu a terme a la zona.

La Lliga va començar fa cinc anys un projecte de cooperació a Peñablanca, a la província de Valparaíso. Es tractava de contribuir al desenvolupament cultural de la zona a través d'un projecte concret: la creació d'una biblioteca als locals de l'escola “Luis Pasteur”, projecte que donat l'interès dels veïns i autoritats del municipi va derivar ràpidament en la construcció d'un edifici propi per a la biblioteca, al costat de la mateixa escola.

Gràcies a les aportacions econòmiques de la Generalitat de Catalunya, Sabadell Solidari i particulars de la ciutat i la comarca, l'objectiu d'aquest projecte es va assolir aquest estiu amb la inauguració del nou edifici de la biblioteca i centre cultural que es va batejar amb el nom de “Catalunya”.

Ara, el Ministeri d'Educació de Xile ha autoritzat el canvi de nom i l'escola també passa a dir-se “Catalunya” (amb grafia catalana acceptada).

LA BIBLIOTECA

L'edifici consta de dues plantes i està situat al costat de l'escola Luís Pasteur, a la zona cèntrica de Peñablanca. A la planta baixa, hi ha la biblioteca mentre que el pis es dedicarà a activitats culturals. A més de les ins-

tal·lacions, la Lliga també ha dotat la biblioteca dels equipaments necessaris per fer-la funcionar: 2.000 llibres, un televisor, un vídeo i un equip de música.

La Biblioteca Catalunya es va inaugurar el passat 11 d'agost. A l'acte hi van assistir el President de la Lliga, Vicenç Creus, l'Alcalde de Villa Ale-

La inauguració va començar amb l'himne nacional xilè i l'himne de Catalunya. A continuació, van tenir lloc els parlaments de la Directora de l'escola “Luis Pasteur”, del President de la Lliga dels Drets dels Pobles i de l'Alcalde de Villa Alemana.

L'acte va tenir un caràcter multitudinari i festiu i va ser amenitzat per cants i balls típics de tot Xile.

EL COST DEL PROJECTE

Des de que es va començar a perfil·lar, l'any 1990, el projecte de la Biblioteca Catalunya a Peñablanca (Xile) ha costat uns 10 milions de pessetes (exactament 10.110.388

El President de la Lliga dels Drets dels Pobles rebent un record d'un grup de mares durant l'acte d'inauguració de la Biblioteca Catalunya a Xile.

mana (Municipi a què pertany Peñablanca) Ramón García, el Secretari Ministerial d'Educació de Valparaíso Luis Chandía, els consellers Pedro Morgado i Juan Antonio Gómez, la Directora de l'Escola “Luis Pasteur”, María Véliz, així com representants de partits polítics, associacions de veïns, professors i alumnes.

ptes). D'aquesta xifra, la Generalitat de Catalunya ha aportat uns 3 milions (3.125.000), l'Ajuntament de Sabadell a través de Sabadell Solidari ha donat uns 4 milions i mig (4.633.000). La resta (2.352.388 ptes) s'han aconseguit a través de les aportacions de particulars.

Núria Farell

CHIAPAS:

CONTINUEN ELS ABUSOS AMB ELS CAMPEROLS

Membres del col·lectiu de solidaritat amb els pobles indígenes de Chiapas de Barcelona, van visitar recentment l'estat mexicà de Chiapas i concretament el municipi de Sabanilla fronterer amb l'estat de Tabasco. Recordem que Sabanilla va ser el lloc des del qual va ser expulsat fa uns mesos el sacerdot navarrès Rodolfo Izal per solidaritzar-se amb la lluita dels pobles indígenes de la zona.

Per considerar que la situació a Chiapas és un tema prou interessant i del que rebem molt poca informació a la premsa nacional, resumim aquí les informacions donades, sobre aquest viatge i la realitat actual de les comunitats indígenes a Chiapas, a "Tierra y Libertad", butlletí informatiu del "Col·lectiu de Solidaritat amb la Rebel·lió Zapatista".

El municipi de Sabanilla forma part d'una "finca" de sis mil hectàrees dividides en "predios" on hi ha situats petits poblats. La visita d'aquests companys es va poder realitzar a través del "Centro de Derechos Humanos Fray Bartolomé de las Casas" de Mèxic que va facilitar els contactes per arribar fins a la selva Lacandona. "Tuvimos la oportunidad de entrar a la selva y visitar las comunidades. A pesar de la grave situación por la que atraviesan no se ha visto mermada su capacidad de resistencia, saben los pasos que han dado y piensan que si se cierra la vía política no queda otra que la guerra y están preparados para ella. El hostigamiento a estas comunidades es constante por parte del ejército y la policía mexicana y el cerco por hambre es brutal."

A Sabanilla, "sólo llegar, pudimos advertir la situación problemática de la zona: en primer lugar, y sin ninguna razón aparente, habían instalado en el municipio dos cuarteles militares, y por otra parte, hacía tan sólo unos días otros cuerpos policiales presentes ya en la zona: la Policía de Seguridad Pública y Judicial y las "Guardias Blancas" (civiles armados por el gobierno) habían desalojado de forma violenta varios poblados, acusando a los campesinos indígenes de

colaborar con el Ejército Zapatista de Liberación Nacional (E.Z.L.N.)."

Dels poblats desallotjats, la delegació en va poder visitar tres: "La Frontera", "Las Vegas" i "Montebello".

"En Montebello hablamos con un campesino a quien la policía judicial había macheteado y torturado. Tanto los campesinos de Las Vegas como los de Montebello que fueron desalojados, salieron de forma precipitada de sus casas que fueron totalmente destruídas y saqueadas. Los campesinos que intentaron quedarse en sus casas fueron golpeados y obligados a abandonar el predio, viéndose forzados a refugiarse con sus familias en la montaña.

En una situación especialmente difícil también se encontraban las aproximadamente 200 familias que vivían en el predio "Revolución". Ante la llegada de los militares, los policías de Seguridad Pública y las "Guardias Blan-

cas", tuvieron que abandonar sus casas, dejando todos sus enseres y escondiéndose en el monte. Por otra parte, nos comentaron los campesinos que el gobierno tenía la intención de trasladar desde otras zonas a campesinos fieles al PRI (partido en el gobierno desde hace 66 años) para que ocuparan las casas abandonadas y desalojadas."

"Ante esta situación surgen varias preguntas. ¿Por qué tanta violencia contra los campesinos y comunidades indígenes que han vivido siempre en los predios?.

¿Por qué tantos cuerpos policiales y militares en una zona tan pequeña? ¿Por qué acusan de Zapatistas a todos los campesinos que no son "Priístas", es decir fieles al partido del gobierno?.

Son muchos los interrogantes que nos hemos planteado durante nuestra estancia en Sabanilla y que parecen no tener respuesta, pero sí que es absolutamente necesario que actos violentos e injustificados como estos sean conocidos y esclarecidos, y que los campesinos indígenes de la zona puedan ejercer su derecho a tener una vida digna, cultivando y viviendo en las tierras de sus antepasados."

"Nosotros los zapatistas, seguimos en las montañas del sureste mexicano, seguimos cercados, seguimos perseguidos, seguimos con la muerte pendiente de cada movimiento, de cada respiro, de cada paso. El Gobierno sigue en su palacio, sigue cercando, sigue persiguiendo, sigue ofreciendo la muerte y la miseria, sigue mintiendo.

En un ejercicio democrático sin precedentes en México, más de un millón de mexicanos se han manifestado de acuerdo con nuestras principales demandas. Muchos hermanos en el extranjero también lo han ratificado. El Gobierno sigue sordo. Decenas de miles de hombres y mujeres se movilizaron para apoyar la Consulta Nacional por la Paz y la Democracia. El Gobierno sigue ciego.

El hambre y las enfermedades ahogan a comunidades enteras. El Ejército Federal aumenta sus acciones militares y los preparativos para el asesinato. Los partidos políticos se niegan a reconocerle ciudadanía a los indígenas. Los medios de comunicación se hacen cómplices en la mentira y el silencio. La desesperación y el rencor se convierten en patrimonio nacional. Somos ignorados, menospreciados, olvidados.

(...) Pero el triunfo está más cerca que nunca."

Subcomandante Insurgente Marcos
Desde las montañas del sureste de México
Agosto de 1995

NIGÈRIA : UN GOVERN “ADDICTE A LA SANG”

Nigèria, el país més poblat de l'Àfrica (uns 120 milions d'habitants) i amb una producció de dos milions de barrils de petroli diaris, exportats sobretot a Occident, s'enfronta a una greu crisi diplomàtica després de l'execució a principis de novembre de l'escriptor Ken Saro-Wiwa i vuit líders més de la minoria Ogoni. Saro -Wiwa, que va ser candidat a Premi Nobel de la Pau 1996, s'afegeix així als milers de víctimes mortals a mans del règim dictatorial encapçalat per Sani Abacha.

L'escriptor executat defensava la seva terra i la seva gent, l'ètnia Ogoni, contra els dirigents obsessiònats per l'explotació del subsòl. Nigèria, independitzat el 1960, és el quart país del món més ric en petroli, el qual es troba principalment (90 per cent) al delta del riu Níger, on habiten els Ogoni.

L'escriptor-ecologista (es va enfrontar a la multinacional anglo-holandesa Shell, l'explotadora de la meitat del cru nigerià) va ser acusat d'un suposat assassinat de quatre dirigents Ogoni i per això va ser executat.

L'opinió pública internacional ha donat, de moment, una tímida resposta, malgrat les declaracions de condemna verbal. Nigèria ha estat expulsada de la Commonwealth per un període inicial de dos anys (amb l'exigència de democratització) i Nelson Mandela s'ha erigit en el principal abanderat de la política de represàlies contundents. El dirigent sudafricà va demanar l'embargament de petroli a Nigèria, al qual es va afegir la Unió Europea. De moment s'ha suspès la cooperació internacional amb aquest país i s'han retirat les representacions diplomàtiques dels EUA i la UE a Abuja.

El més lamentable és que les pressions efectuades abans de l'execució no tinguessin la força suficient i que les sancions posteriors es quedin,

Moltes persones a l'Àfrica Negra pateixen avui les conseqüències de polítiques governamentals dictatorials.

almenys fins ara, en declaracions poc més que simbòliques que difícilment obligaran a Abacha a democratitzar un país extremadament fragmentat i dirigit amb mà de ferro per un govern “addicte a la sang”, tal com va denunciar el propi Saro-Wiwa.

SIERRA LEONA: LA GUERRA CIVIL CONTINUA

Malauradament, continuen els enfrontaments a Sierra Leona entre les forces governamentals i els rebels en una guerra civil iniciada el 1991. Des de l'abril de 1992 el país està regit per una junta militar. A principis de novembre l'exèrcit va reconquerir la ciutat minera de Mobimbi, amb la mort de 60 rebels. Aquest districte és molt ric en or i l'exèrcit va comptar amb l'assessorament d'instructors d'una empresa privada sudafricana.

Desemmascarar els interessos econòmics que alimenten els conflictes civils a l'Àfrica Negra ajudaria segurament a descobrir els alentadors de les massacres aparentment inútils i a

forçar unes negociacions de pau sota l'auspici d'organismes internacionals.

GUINEA EQUATORIAL: IRREGU- LARITATS

Després d'unes controvertides eleccions a l'ex-colònia espanyola de Guinea Equatorial, el passat 17 de novembre la Plataforma d'Oposició Conjunta (POC) va decidir acceptar les nou alcaldies on va aconseguir victòria electoral el mes de setembre.

Després de clares irregularitats, hi ha 7 municipis sota litigi, amb recursos presentats a la Cort Suprema després d'anunciada la victòria oficial del partit de Teodoro Obiang, en el poder.

Desenes d'opositors guineans estan empresonats pel règim.

Obiang no està disposat a deixar el poder i no dubta en emmascarar uns resultats adversos. Només una pressió més decidida por part de l'Estat espanyol i la UE, que tenen a les seves mans la concessió d'ajuts, crèdits i material militar, pot assegurar algun canvi positiu en aquest sentit.

Hem rebut el següent comunicat de l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya:

Per una ONU renovada, instrument i garantia d'un ordre mundial just i en pau

El dia 24 d'Octubre de 1995 es compleixen 50 anys del naixement de l'Organització de les Nacions Unides. Amb motiu d'aquest esdeveniment històric, l'Associació per a les N.U. a Espanya demana una reflexió pública i serena sobre tal commemoració i vol manifestar el següent:

1- Cinquanta anys en la vida d'una persona, d'una institució o d'un estat comporten aspectes positius i aspectes negatius i en això les Nacions Unides no són una excepció.
2- L'Organització fou creada el 1945, fonamentalment per a preservar la humanitat d'una tercera guerra mundial i per fundar les relacions entre les nacions d'acord amb la justícia i

“la major part dels excelsos ideals fundacionals estan encara per aconseguir”

el dret internacional, fer respectar i promoure els drets humans i coadjuvar en el desenvolupament econòmic, social i cultural de tots els pobles del món. Es tractava, en definitiva, de posar els pilars d'un món en pau, més just, solidari i pròsper.

3- El temps transcorregut des de llavors ha comportat canvis profunds i nombrosos al planeta i, en conseqüència, les tasques, els reptes i els problemes de les Nacions Unides no han parat de créixer.

4- És evident que la major part dels excelsos ideals fundacionals estan encara per aconseguir i que l'ONU necessita profundes transformacions per ser més rellevant i poder adequar-se als nous reptes mundials; però no és menys cert que la seva existència és de vital importància en l'actualitat i encara ho serà més en el futur.

5- És també de rigor reconèixer que

les Nacions Unides, amb els seus programes i organismes especialitzats (UNICEF, ACNUR, PNUD, OIT, FAO, OMS, UNESCO, etc.) tenen en el seu historial una llista gens menyspreable d'èxits:

-han ajudat a paliar amb caràcter urgent els efectes immediats de catàstrofes naturals, així com a preveure-les;

-han aconseguit evitar conflictes mitjançant l'anomenada diplomàcia preventiva;

-han enviat forces de pau i interposició en missions d'ajuda humanitària i de pacificació a territoris en guerra;

-han impulsat i supervisat la descolonització i l'autodeterminació de països que ara són membres de l'Organització.

-han aprovat més de 60 instruments jurídics encaminats a fer realitat a tot el món el respecte pels drets humans (entre ells la Declaració Universal de Drets Humans) i altres 300 tractats internacionals que van des de la utilització dels fons marins i l'espai ultraterrestre fins a les conferències de desarmament i eliminació de qualsevol tipus d'armes;

-han col·laborat decisivament en la desaparició de l'apartheid;

-han supervisat les eleccions generals de més de 45 països membres;

-han dirigit iniciatives per proporcionar aigua potable a 1.300 milions de persones;

-han aconseguit erradicar la verola de tot el planeta, així com vacunar el 80% dels nens del món contra la pòlio, el tètanos, el xarampió, la tos ferina, la diftèria i la tuberculosi;

-etc, etc, etc...

6- A més, les Nacions Unides constitueixen l'únic fòrum global i permanent d'estudi, reflexió, debat i recerca de solucions dels problemes que afecten la humanitat.

Per tot això, encara que alguns conflictes recents puguin temptar-nos a perdre la fe en la seva utilitat, avui més que mai ens reafirmem en la

necessitat de fer descansar les esperances de la Terra i dels seus habitants en una ONU políticament enfortida, financerament recuperada i

“les Nacions Unides constitueixen l'únic fòrum global d'estudi, i recerca de solucions dels problemes que afecten la humanitat.”

moralment exemplificant. Això implica, per descomptat, la seva reforma necessària en alguns aspectes, però també, i sobretot, un canvi en l'actitud dels estats que la componen, donat que és la voluntat política dels estats membres la que s'ha de dirigir amb determinació i coherència a fer real el vast potencial de l'Organització.

Quan es tracta de la pau i la seguretat internacionals, de l'assistència humanitària, del desenvolupament en tots els seus aspectes, de la protecció ambiental del planeta i de la promoció de la democràcia i els drets humans, les Nacions Unides segueixen sent imprescindibles.

Però no oblidem tampoc que, perquè l'ONU pugui aconseguir plenament els seus objectius, ha de comptar amb el suport de tots els pobles del món -tal i com s'expressa a la seva carta fundacional-, de tots nosaltres i que, en gran part, la responsabilitat que els governs compleixin amb els tractats internacionals i amb les obligacions subscrietes recau directament sobre els ciutadans i en la pressió que en aquest sentit puguem fer.

Francesc Casares
President

Francesc Noguero i Vallverdú
Secretari General

Carta de Monsenyor Munzehirwa Christophe, Arquebisbe de Bukavu (Zaire) dirigida a l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Refugiats.

El regreso a Ruanda de los refugiados: ¿preludio de paz o de guerra?

Bruselas 6 de Octubre de 1995

Señora Alto Comisionado:

Referente: al regreso a Ruanda de los refugiados:
¿Preludio de paz o de guerra?

Las declaraciones efectuadas durante las últimas semanas, después de las diversas reuniones y encuentros sobre el tema, pueden hacernos creer que se ha encontrado una buena solución al problema de los refugiados ruandeses en el Zaire: van a volver voluntariamente a su país a final de año. Sin embargo, me parece que esta solución puede convertirse en un callejón sin salida, que desencadene una guerra en la región de los Grandes Lagos.

Es un hecho que la presencia de millón y medio de refugiados en Kivu se ha convertido en una pesada carga para los habitantes de esta

“la presencia de millón y medio de refugiados en Kivu se ha convertido en una pesada carga para los habitantes de esta región”

región. Es posible que esto degeneren en una confrontación entre refugiados y población local. ¿Qué porvenir espera a estos refugiados ahora que el Zaire no quiere saber nada de ellos? Y Ruanda ¿los quiere?

El Gobierno ruandés dice que los acepta y acoge. Para ello pide dine-

ro, pero el Vice-Presidente, el General Kagame, en sus discursos en Kinyarwanda ha despreciado a los refugiados y los ha insultado gravemente. Además, hemos constatado un endurecimiento político con el cese de los Ministros partidarios del diálogo. Más aún, los refugiados tienen

“los refugiados se encuentran atrapados: el Zaire no quiere saber nada de ellos y Ruanda no los acepta”

múltiples razones para temer el regreso a su país:

-Los asesinatos del mes de abril en Kibeho han producido miles de víctimas entre los desplazados. Un alto responsable de la MINUAR (Misión de las Naciones Unidas para Ruanda) ha sido testigo del hallazgo de una fosa común con 4.054 víctimas y durante las semanas que siguieron, miles de personas acorraladas murieron a causa del agotamiento o la violencia, en medio de la indiferencia general.

-El mes pasado en Kanama (Ruanda), la masacre nocturna, injustificada e injustificable, de 111 personas, en su mayoría mujeres y niños - masacre reconocida por el poder-, ha sido un mensaje claro destinado a los refugiados: "si regresáis, ésta es la suerte que os espera".

Así pues, los refugiados se encuentran atrapados: el Zaire no quiere saber nada de ellos y Ruanda no los acepta verdaderamente. De esta manera se está creando un nuevo "problema palestino" en África Cen-

tral, con probabilidad de provocar conflictos y confrontaciones en las fronteras del Zaire, Ruanda y Burundi, sobre todo estos días en que se está ejerciendo una fuerte presión sobre los refugiados para que su retorno sea voluntario, porque si no se organizará el retorno forzoso el mes que viene, con el consiguiente riesgo de un serio enfrentamiento.

La situación es explosiva. Aquí hay una urgencia. Por eso le digo nuevamente: la verdadera solución a este doloroso problema no vendrá más que por medio de negociaciones políticas entre el poder de Kigali y los numerosos y dignos representantes de los refugiados, que desean la reconciliación. ES IMPRESCINDIBLE QUE LA COMUNIDAD INTERNACIONAL EJERZA PRESIONES EN ESTE SENTIDO, para

“La situación es explosiva. Aquí hay una urgencia.”

que el regreso de los refugiados se haga con dignidad y seguridad. Es indispensable, además que el ACNUR, en colaboración con las autoridades zaireñas nacionales y locales y el P.A.M. (Programa Alimentario Mundial) sigan asumiendo sus responsabilidades en el Zaire, en los campos de refugiados; y en Ruanda, en los campos de tránsito y sobre todo, en los centros de "selección". La paz en la región tiene este precio.

Acepte, Señora Comisionada, mis sentimientos sinceros,

MUNZIHIRWA, Christophe.

LA LLIGA REDEFINEIX ELS SEUS OBJECTIUS

I accepta uns desafiaments força interessants

En un procés que ja fa mesos que dura, la Lliga, al Vallès, està revisant els seus objectius, els seus eixos vertebradors, diguem el seu "tarannà" com a entitat.

El primer perquè d'aquesta revisió és del tot positiu: El creixement experimentat últimament, tant en nombre de socis com en activitats i àmbits d'activitat, fa que estiguem en un moment molt oportú per, sense aturar-nos, revisar l'enfocament general.

L'altre motiu és el procés global de replantejament en què han entrat la majoria d'organitzacions no governamentals, sobretot les dedicades a la cooperació al desenvolupament dels pobles. Algunes experiències molt recents, com ara la de Ruanda, ho imposen.

En el pre-document programàtic sobre el qual estan reflexionant i dialogant tots els socis de la Lliga que s'han pogut integrar en aquest treball de revisió, es diuen algunes coses que m'imagino i em temo que no seran fàcils de convertir en pràctica real, en fets. Però caldrà intentar-ho.

Sóc dels que voten a favor dels paràgrafs del pre-document que diuen: "Ens proposem combatre pel dret dels pobles a determinar el seu propi destí, contra tota forma de sotmetiment i dependència, de dominació, i, d'una manera general, contra tota forma d'imperialisme". ... "Es tracta, per tant, de conèixer i estudiar bé els conflictes que hi ha al món, prenent posició al costat dels que carreguen amb la pitjor part. De connectar amb les forces defensores dels que són oprimits, fent pressió davant dels organismes polítics i d'estat. De fer pública aquesta presa de posició...i fer propostes, oferir plantejaments nous a tot nivell, criticant clarament les realitats i actituds injustes de la nostra pròpia societat enriquida."

Voto a favor d'aquests paràgrafs, però sé que no és gens fàcil convertir-los en realitat concreta.

El mateix pre-document ho accepta quan diu: "Mentre a diversos llocs del món hi havia "revolucions socials i polítiques" actives i amb "prestigi", ens era més fàcil, sortia gairebé sol, això d'estar en les dimensions importants dels problemes del llavors anomenat Tercer Món. Quan aquestes "revolucions" han estat vençudes, o han fracassat, o s'han desgastat, es fa molt més difícil seguir tenint en el centre de les nostres inquietuds la dimensió política de les situacions."

Tanmateix, és el repte que avui tenen al davant totes les organitzacions que volen estar alliberadorament al costat de "los que llueven la peor parte", en la nostra societat mundialitzada.

Algunes d'elles en comptes de les paraules "desenvolupament" i "alliberament" prefereixen usar la paraula "emancipació", de manera que quan volen definir breument el seu ideari-programa diuen: "Suport a lluites d'emancipació". I les més crítiques afegeixen de seguida que aquesta emancipació és impossible de fer-la si es segueix el model euro-americà de desenvolupament i progrés. Aquest model empobreix i empobrirà necessàriament una bona part de la població mundial.

Cal, doncs, buscar-li aquí i allà, allà i aquí, alternatives; o correctius tan profunds que equivalguin a alternatives. I això toca profundament el camp de la cultura. D'aquí el lema, realment provocador, que algunes han llançat: "Cooperació intercultural per alliberar-nos del desenvolupament". Jo diria que hem d'anar per aquí.

Joan Casañas

DES DE LA JUNTA...

Teniu a les mans el primer exemplar de "Papers", Publicació de la Lliga dels Drets dels Pobles.

Endarrera queden les seixanta circulars informatives que aquests últims anys han servit per mantenir informats els socis i amics de la Lliga. Ara es tracta de millorar la comunicació i oferir quelcom més: deixar constància de les nostres activitats, informar més i millor dels projectes de cooperació i per altra banda manifestar la nostra opinió sobre els esdeveniments o problemàtiques pròpies de les nostres preocupacions.

La Lliga ha crescut en força sentits i ha acumulat experiència i relacions prou útils com per ser a Sabadell i Comarca una referència sòlida per tots aquells que vulguin informar-se o treballar pel foment d'una cultura més solidària o fins i tot implicar-se personalment en algun projecte.

A les portes del vintè aniversari, "Papers" vol ser expressió d'un nou capítol de la vida de l'entitat. Esperem els vostres suggeriments i, per què no, la vostra col.laboració.

I L'ÀFRICA, QUÈ?

Una pregunta provocadora per un objectiu ambiciós: acostar la cultura africana als sabadellencs. El Grup de treball Àfrica Negra (GAN) de la Lliga, ha començat la seva activitat aquesta temporada amb les jornades "I l'Àfrica, què?" que van tenir lloc del 17 al 27 d'octubre.

El cicle va començar amb la conferència "L'Àfrica negra a debat" a càrrec de l'historiador, Antoni Castell. La ponència va oferir un retrat de la situació actual dels països africans. En la segona conferència, "L'Àfrica aquí. Expectatives dels immigrants africans a Catalunya", Càndid Palacín i Núria Alcalà, del Servei Ciutadà d'Acolliment als immigrants (SCAI) van exposar els obstacles que la societat planteja als immigrants africans.

El vessant pràctic de les jornades el van proporcionar els tallers. La cuinera senegalesa Ami N'Dawvan del Restaurant Davu Salam de Barcelona va ensenyar com preparar plats africans a Cal Gargots, mentre que la professora de dansa Nicole Sidoine i tres percussionistes van fer moure l'esquelet d'una trentena de persones, a la plaça del Pedregar. La traca final de les jornades va ser el concert que el grup senegalès Kaira va fer al bar L'Aixeta.

El catedràtic Mikel de Epalza durant una de les sessions del Seminari.

GRAN INTERÈS PER L'ISLAM A SABADELL

El catedràtic d'estudis àrabs a la Universitat d'Alacant, Mikel de Epalza, considerat un dels millors arabistes del país, va impartir el Seminari sobre l'Islam, celebrat a Ca l'Estruch del 13 al 16 de novembre. De Epalza va tractar qüestions com els cinc pilars de l'Islam, la visió del món que tenen els musulmans, el laïcisme a l'Islam i les claus per interpretar les notícies que ens arriben. L'èxit de públic que va tenir el seminari va desbordar la previsió. Tot i

que la inscripció es va tancar amb el màxim de persones possible, el gran nombre d'interessats va plantejar la possibilitat de tornar-lo a repetir a l'abril.

JORNADES SOBRE AMÈRICA LLATINA

La darrera setmana de gener i les dues primeres de febrer es portaran a terme a Sabadell unes Jornades sobre Amèrica Llatina organitzades pel Grup de Treball Xile de la Lliga dels Drets dels Pobles.

Aquestes jornades s'iniciaran amb un debat sobre el pol·lèmic tema: "Ha fracassat la revolució a l'Amèrica Llatina?" amb la participació de destacats experts en el tema. Posteriorment es realitzaran dues sessions de cinema amb la projecció de films relacionats amb la realitat actual dels països llatinoamericans. Aquestes sessions cinematogràfiques seran organitzades en col·laboració amb el Cine Club de Sabadell.

EDUCAR EN LA SOLIDARITAT

El Seminari Permanent d'Educació de la Lliga i Intermón han posat en marxa el curs "La Solidaritat en la pràctica escolar", reconegut pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

L'objectiu és que mestres i professors de Sabadell i comarca puguin aprendre a transmetre als seus alumnes els valors de la solidaritat, la cooperació i la pau.

El curs s'imparteix al local de Ca l'Estruch i es divideix en dues sessions. La primera ja va tenir lloc el dissabte 11 de novembre i va comptar amb l'assistència de 33 professors. El programa d'activi-

tats va estar format per conferències, debats, vídeos i treballs en grup. La segona part del curs es farà el dissabte 16 de març.

LA MALETA PEDAGÒGICA

El servei de recursos didàctics de la Lliga disposa, des de finals d'octubre, d'una novetat: la maleta pedagògica d'Intermón "Cooperació i participació en el desenvolupament". Es tracta d'un bagul de vímet que conté instruments musicals procedents d'altres cultures. Aquest material podrà ser utilitzat per escoles o grups d'esplai que ho sol·licitin.

RETALLS DE PREMSA

TRAGÈDIA, TENS NOM DE DONA.

Sumits en l'abandó i les injustícies, prop de 20 milions de refugiats han creuat les fronteres dels seus països per buscar una nova llar. Una causa comuna: la intolerància. Un sol desig: fugir. Una realitat: només hi ha una cosa pitjor que ser refugiat, ser refugiada.

Són ruandeses o romaneses. És igual. Tot i els quilòmetres que les separen, són part d'una única història. La pèrdua, la humiliació i la injustícia de les dones refugiades.(...)

La història dels refugiats és tan vella com la història viva. Són una nació, prop de 20 milions de fugitius que han creuat les fronteres dels seus països castigats per la fam i les hostilitats. És aquest èxode l'única alternativa per aquells que pateixen la seva condemna, fruit de la persecució, de les neteges ètniques i de l'esclat de nous conflictes interns.(...)

Europa, que sempre ha vist de lluny les bufetades del Sud, fins que va explotar davant del seu nas el drama de l'ex-Iugoslàvia (...), tremola davant la petició massiva d'asil. Els rebutja.

AVUI, 15 d'octubre 1995

VUIT-CENTS MILIONS D'AFAMATS

"Alimentar el planeta". L'objectiu era tant generós com ambiciós. Va ser assignat a l'Organització per l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) fa

cinquanta anys, el 16 d'octubre del 1945, quan quaranta-quatre països reunits a Quebec, al Canadà, en un castell d'estil rococó, van crear oficialment la primera institució especialitzada de les Nacions Unides.

Mig segle després, cal constatar que el planeta no alimenta pas la totalitat dels seus habitants. Segons els especialistes, a l'Àfrica subsahariana, la situació alimentària ha empitjorat durant els darrers vint anys. I en total, uns vuitcents milions de persones a tot el món estan infraalimentades, la majoria de les quals estan localitzades a Àsia i Àfrica. Al llarg dels anys, aquesta xifra no ha experimentat cap disminució important.

Tot i això, els progressos són clarament tangibles, malgrat que han quedat una mica eclipsats per una explosió demogràfica sense precedents. La producció agrícola, que ha triplicat la seva producció gràcies als avenços científics i tecnològics, ha fet oblidar el creixement de la població mundial. Des d'un punt de vista aritmètic, cada persona disposa actualment de 2.700 calories per dia davant les 2.300 de principis dels anys 60. El grup dels països en vies de desenvolupament no ha pas quedat enrera en aquesta important millora. Fa una generació, el 80% de la població del Tercer Món vivia en països en els quals les possibilitats alimentàries eren clarament insuficients. Actualment, el percentatge és inferior al 10%. (...)

Veurem l'erradicació de la fam i de la malnutrició durant els propers trenta anys? El nord-americà Lester Brown, director dels Word Watch Institute, un institut de prospectiva que cada any publica un "Estat del planeta", ha elaborat la tesi contrària, la de la degradació, basant-se en la disminució del creixement de l'agricultura mundial observades des de fa més de quinze anys.

LE MONDE, 17 d'octubre 1995

UN LLIBRE, UN AUTOR

LA TRAMPA BALCÁNICA

UNA CRISIS EUROPEA DE FIN DE SIGLO

Hoy, a fines del siglo XX, los Balcanes están de nuevo "de actualidad"; justo como lo estaban hace un siglo, como si existiera una continuidad, una vocación, por parte de los Balcanes de constituirse en el problema de Europa. "Balcanización". "limpieza étnica" son aportaciones de la región al vocabulario político occidental, formuladas o dadas a conocer, eso sí, por los medios europeos. ¿ No será Europa el problema de los Balcanes?

"La Trampa Balcánica" aborda los hechos desde una triple perspectiva -la evolución histórica, la importancia de los cambios, la interrelación étnica-, lo cual favorece una visión global. Y en ella, lo "peculiar" balcánico se muestra a la luz de lo universal de los procesos.

Editorial Grijalbo.
Barcelona 1995. 338 pp.

FRANCISCO VEIGA

El autor, Francisco Veiga, nació en 1958. Es profesor de Historia de Europa Oriental en la Facultad de Letras y de Historia del Mundo Actual en la de Ciencias de la Información, ambas de la Universidad Autónoma de Barcelona. Experto en los Balcanes, su obra "La mística del ultranacionalismo. Historia de la Guardia de Hierro. Rumania, 1919-1941" (1989) fue la primera obra sobre el fascismo local publicada en la Rumania postrevolucionaria. Es también autor de "Els Balcanes. La desfeta d'un somni" (1993).